

ارزیابی میزان رضایتمندی ساکنان مجتمع‌های مسکونی

نمونه مطالعه: مجتمع مسکونی محله پانصد دستگاه شهر دوگنبدان (گچساران)

داود حبیبی^{۱*}، میثم مرزبان^۲

۱- دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، تهران، ایران.

۲- کارشناس ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج.

davoud.habiby@gmail.com

چکیده

ارزیابی میزان رضایتمندی محیطی الگوی سکونت و مجتمع‌های سکونتی، طیف گسترده‌ای از مولفه‌های اجتماعی، کالبدی، زیست محیطی و ... را در بر می‌گیرد که در مجموع ارزش کیفیت محیط مسکونی و سکونت را نمایان می‌کند. در نظریات پایه مرتبط، رضایتمندی سکونتی نه تنها به عوامل کالبدی اشاره دارد بلکه متغیرهای دیگری نظیر امنیت، روابط انسانی و اجتماعی، عناصر محیطی و نظایر آن را نیز در بر می‌گیرد. رضایت از سکونت امری چند بعدی و توجه به عوامل متعدد سازنده کیفیت و رضایتمندی آن در تدوین الگوی ارزیابی ضروری است. ارزیابی رضایتمندی ساکنین می‌تواند در جهت سنجش میزان دست‌یابی به اهداف و پروژه‌های شهری مؤثر واقع شده و همین‌طور نتایج حاصل از این‌گونه پژوهش‌ها را می‌توان در ارتقاء کیفیت محیط زندگی بویژه در مجتمع‌های مسکونی مؤثر واقع گردد. این پژوهش با هدف ارزیابی میزان رضایتمندی ساکنان مجتمع مسکونی پانصد دستگاه مستقیم شهر دوگنبدان صورت گرفته است. در این پژوهش سعی بر آن بوده که با استفاده از مطالعه اسنادی و کتابخانه‌ای، معیارهای وابسته به رضایتمندی سکونتی جمع‌آوری گردد، سپس با استفاده از توزیع پرسشنامه بین ساکنین مجتمع مسکونی و همچنین تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار spss22 و روش‌های آماری همچون آزمون t تک نمونه‌ای، تحلیل واریانس یک طرفه و آزمون همبستگی پیرسون، میزان رضایت ساکنین مورد ارزیابی قرار گیرد. بررسی‌های بعمل آمده حاکی از آن است که رضایتمندی افراد از این مجتمع مسکونی در حد متوسط قرار دارد.

واژگان کلیدی: رضایتمندی، سکونت، مجتمع مسکونی، محله پانصد دستگاه مستقیم، شهر دوگنبدان.

۱- مقدمه

مفهوم رضایتمندی بر دامنه گسترده‌ای از تمایلات و مطلوبیت‌ها جهت رفع نیازهای پایه و یا متعالی انسان اشاره دارد. بسیاری از افراد به چیزهایی که نمی‌توانند داشته باشند تمایل دارند و بنابراین به دلایل مختلف باید این نیازهای خود را از مناطقی که تمایل کمتری نسبت به آن‌ها وجود دارد انتخاب و تامین نمایند. وقتی آنچه را که تمایل داریم بتوانیم انتخاب و کسب نماییم، رضایتمان حاصل می‌شود. هرچند که ممکن است این رضایتمندی طیف مختلفی را پوشش دهد (Gifford, 1999). مسکن یا فضای زندگی باید از دو جهت دارای کارایی باشد یکی از جنبه مادی یعنی ایجاد محیطی با دسترسی مناسب، امکانات مناسب، درجه حرارت مطلوب، فشار مناسب، رطوبت، نور مناسب و نظایر آن و دیگری از نظر جوابگویی به نیازهای معنوی مردم، یعنی ایجاد فضاهای مناسب با طرز زندگی و نوع فرهنگ و آداب و رسوم اجتماعی؛ در صورتی که این دو شرط با هم به کامل‌ترین نحوی تلفیق شوند، می‌توانند سبب ایجاد حس مطلوبیت از مسکن گردیده و درجاتی از رضایت افراد را فراهم آورند (ذبیحی و همکاران، ۱۳۹۰). به طور کلی رضایت مسکونی یکی از موضوعاتی است که اکثراً در زمینه محیط‌های مسکونی مطالعه و ثابت شده که بخشی از حوزه